Näringslivets Transportråd
– för transportköpare

REMISSYTTRANDE

2021-09-23

Transportstyrelsen
kontakt@transportstyrelsen.se
601 73 Norrköping

Remissyttrande över förändringar i Transportstyrelsens föreskrifter om avgifter 2022 (TSF 2021-54)

Näringslivets Transportråd (NTR) har fått förslaget till avgiftsförändringar för 2022 på remiss och anför följande. Näringslivets Transportråd är en branschorganisation för transportköpare. Medlemmar är cirka 40 industri- och handelsföretag samt deras branschorganisationer i Sverige. Organisationens huvudmän är Skogsindustrierna, Svensk Handel och Teknikföretagen. Flera medlemsföretag är stora transportköpare.

Våra synpunkter lämnas under rubrikerna nedan:

- **Anslagsfinansiera hela Transportstyrelsens verksamhet;**
- **Stabila och förutsägbara villkor är viktiga för transportköpare;**
- **Ta fram en långsiktig och med andra transportmyndigheter koordinerad avgiftsstrategi;**
- **Öka automatiseringsgraden ytterligare i Transportstyrelsens olika verksamheter.**

Anslagsfinansiera hela Transportstyrelsens verksamhet

Näringslivets Transportråds principiella ståndpunkt är att hela Transportstyrelsens verksamhet ska anslagsfinansieras, vilket vi framfört i flera tidigare remissvar. Vår uppfattning har i en rad olika sammanhang och under lång tid framförts till företrädare för Transportstyrelsen, företrädare för Regeringskansliet och ansvariga politiker. Regering och riksdag har dock valt att avgiftsfinansiera Transportstyrelsens kostnader för tillsyn, tillståndsprövning och registerhållning istället för att anslagsfinansiera dessa.

De avgiftsförändringar som föreslås för 2022 finns inom luftfart, sjöfart och vägtrafik medan inga avgiftsförändringar föreslås på järnvägsområdet. Transportstyrelsen skriver dock att området kan komma att omfattas av avgiftsförändringar redan från 1 januari 2022 om fjärde järnvägspaketet införlivas i svensk författning. Sammantaget beräknas avgiftsuttaget 2022 öka med cirka 14 procent jämfört med 2021, då Transportstyrelsen inte genomförde några avgiftsförändringar på grund av pandemin. Därför medför årets avgiftsförslag större förändringar än vad som annars hade varit aktuellt. Transportstyrelsen anger att förändringen i avgiftsuttaget är en följd av både volymförändringar och ändrade avgiftsnivåer.

För 2022 föreslås för luftfart avgiftshöjningar inom flera områden. För sjöfart föreslås också flera avgiftshöjningar avseende fartyg, personliga behörigheter och certifikat samt lotsdispenser. Totalt beräknas avgiftsuttaget dock minska något från 2021 till 2022, vilket bland annat är en följd av volymminskningar inom personliga tillstånd.

För vägtrafik föreslås både avgiftshöjningar och -sänkningar som sammantaget ändock innebär att det totala avgiftsuttaget kommer att öka med 17 procent. Ökningen är främst hänförligt till en höjd vägtrafikregisteravgift, höjda avgifter mot yrkestrafikföretag och höjda avgifter mot tillverkare av fordonskomponenter.

Näringslivets Transportråd menar att det utifrån Transportstyrelsens redovisning av avgiftsförändringarna, sammantaget och för respektive område, är svårt att dra generella slutsatser om hur förslaget påverkar godstransportköpare. För att möjliggöra en bättre förståelse av hur avgiftsändringarna påverkar transportköpare behövs en samlad konsekvensanalys. Någon sådan har Transportstyrelsen dock inte genomfört.

Stabila och förutsägbara villkor är viktiga för transportköpare

Näringslivets Transportråd understryker vikten av att Transportstyrelsen har en god framförhållning och är proaktiv i regelarbetet där kommande förändringar av regelverk i Sverige och av internationell och europeisk regelgivning tidigt kommuniceras med bland annat branschorganisationer och näringsliv. Det är viktigt att Transportstyrelsen följer utvecklingen av avgiftsuttaget inom områden där myndighetens uppgifter flyttas till internationella eller europeiska motsvarigheter såsom är fallet till följd av fjärde järnvägspaketet som innebär att hanteringen av säkerhetsintyg för järnvägsföretag delvis flyttas över till Europeiska unionens järnvägsbyrå, ERA.

Näringslivets Transportråds medlemsföretag är starkt beroende av att de villkor som man arbetar under är stabila och förutsägbara. Transportstyrelsen skriver i avsnittet 4 ”Avgiftsförändringar till 2022” att myndigheten ”gör årligen en översyn av avgifterna så att våra intäkter på sikt motsvarar våra kostnader och i övrigt stämmer överens med de principer som beskrivits i det inledande avsnittet. Vår ambition är att hålla avgifterna stabila och undvika justeringar varje år.”. Detta är positivt. I linje med det är det också viktigt att kraftiga avgiftsökningar inte kommer efter tillfälliga avgiftssänkningar, eller uteblivna förändringar som är fallet under 2021, utan strävan ska vara just stabila och förutsägbara villkor.

Näringslivets Transportråd välkomnar Transportstyrelsens strävan att för betalare av myndighetens olika avgifter beskriva hur olika kostnader fördelar sig och att myndigheten vill fortsätta utvecklingsarbetet med att tydliggöra vilka kostnadskomponenter verksamheten består av.

Näringslivets Transportråd understryker vikten av att Transportstyrelsens medarbetare som debiterar avgiftsbelagd verksamhet utbildas såväl i prissättningen av verksamheternas direkta som indirekta kostnader som i tidsskrivning. Detta i konsekvens med strävan efter att kunna kommunicera en transparent och rimlig prissättning av kostnader samt att ta tillvara alla möjligheter som föreligger till att effektivisera verksamheten.

Ta fram en långsiktig och med andra transportmyndigheter koordinerad avgiftsstrategi

Näringslivets Transportråd föreslår att Transportstyrelsens redovisar en långsiktig och med andra transportmyndigheter koordinerad avgiftsstrategi syftande till att skapa stabila och förutsägbara villkor för näringslivet. Vi föreslår att samtliga transportmyndigheter – Trafikverket, Sjöfartsverket, Luftfartsverket och Transportstyrelsen koordinerar sina framtida

avgiftshöjningar och genomför gemensamma, samlade konsekvensanalyser av förslag till höjningar. En sådan konsekvensanalys ska även ta hänsyn till näringslivets internationella konkurrenskraft. Transportmyndigheterna koordinerar inte sina olika avgiftshöjningar. Istället fattas besluten i stuprör myndighet för myndighet.

Öka automatiseringsgraden ytterligare i Transportstyrelsens olika verksamheter

Transportstyrelsen skriver i remissmaterialet att: ”Vi arbetar även kontinuerligt med att förbättra processer och arbetssätt genom till exempel nya e-tjänster och automatisering”. Näringslivets Transportråd föreslår att Transportstyrelsen engagerar sig i de olika initiativ som bland annat tagits av regeringen för utveckling av svensk kunskapsuppbyggnad och kompetens inom artificiell intelligens (AI) för att ytterligare öka automatiseringsgraden i Transportstyrelsens olika verksamheter. Det handlar både om att automatisera enskilda beslut samt automatisering av svar på återkommande frågor. Rimligtvis borde en ökad automatisk handläggning minska myndighetens kostnadsmassa. Näringslivets Transportråd önskar en redovisning av kostnadsbesparingar som uppstår genom ökad digitalisering och automatisering av Transportstyrelsens verksamhet.

Värt att notera är att Transportstyrelsen skriver i remissmaterialet att: ”…vi har en stor mängd avgifter.” Näringslivets Transportråd föreslår att Transportstyrelsen även genomför en översyn av avgiftsfloran. Flera stora banker genomför idag omfattande program för att effektivisera det administrativa arbetet i verksamheten och sänka kostnaderna. Detta är ett tillfälle för Transportstyrelsen att genomföra en benchmark i förhållande till arbetet med digitalisering, automatisering, effektivisering av den administrativa verksamheten och kostnadssänkningar i en lämplig svensk storbank.

NÄRINGSLIVETS TRANSPORTRÅD

Jenny Larsson
Ordförande

Jenni Ranhagen
VD